

การศึกษาศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจที่มีผลการดำเนินงาน
ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
The study of Business Innovation Management Potential
to Business Performance of Small and Medium Enterprises
in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

สุภาวดี สาระวุธ*

Supawadee Sarawut

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, ประเทศไทย

Master of Business Administration Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Thailand

ปัทมา ตริ่มมงคล**

Patcha Treemongkol

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, ประเทศไทย

Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Thailand

Email: Supawadee.ac@gmail.com

Received : April 22, 2021

Revised : August 20, 2021

Accepted : August 23, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (๑) ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (๒) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ (๓) ศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจที่มีผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากเจ้าของกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓๔๘ คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า (๑) ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจ ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) (๒) ผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) และ (๓) ศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และด้านการจัดการการตลาด

* นางสาวดี สาระวุธ Mrs.Supawadee Sarawut

** ผศ.ดร.ปัทมา ตริ่มมงคล Asst.Prof.Dr.Patcha Treemongkol ที่ปรึกษามหาบัณฑิต Advisor Thesis

มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำสำคัญ: ศักยภาพ; การจัดการนวัตกรรม; วิสาหกิจ; ธุรกิจบริการ

Abstract

The purposes of this research were to study (1) business innovation management potential of Small and Medium Enterprises in Phra Nakhon Si Ayutthaya province (2) business performance of Small and Medium Enterprises in Phra Nakhon Si Ayutthaya province and (3) business innovation management potential to business performance of Small and Medium Enterprises in Phra Nakhon Si Ayutthaya province. The questionnaire was used to collect data from 348 owners of small and medium enterprises in Phra Nakhon Si Ayutthaya province. The statistics used for data analysis were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation and Multiple Regression Analysis.

The results of the study found that: (1) opinion business innovation management potential of Small and Medium Enterprises in Phra Nakhon Si Ayutthaya province at a high level ($\bar{X} = 3.83$) (2) business business performance of Small and Medium Enterprises in Phra Nakhon Si Ayutthaya province at a high level ($\bar{X} = 3.82$) and (3) business innovation management potential by human resources management and marketing management influence to business performance of Small and Medium Enterprises in Phra Nakhon Si Ayutthaya province.

Keywords: Potential; Innovation Management; Enterprises; Service Business

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises หรือ SMEs) เป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนใหญ่เจ้าของธุรกิจจะเป็นผู้ควบคุมดูแล และตัดสินใจในการดำเนินงานธุรกิจ ดังนั้น การทำงานจะคล่องตัว รวดเร็ว เป็นธุรกิจที่สามารถสร้างได้ง่าย กระจายอยู่ทั่วไปในทุกพื้นที่ โดยเฉพาะส่งเสริมให้เกิดธุรกิจใหม่ในชุมชน เป็นฐานความมั่นคงของประเทศ ประเภทของธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นธุรกิจที่ดำเนินการครอบคลุมกิจการ กลุ่มใหญ่ คือ ธุรกิจด้านการผลิต ธุรกิจด้านการบริการ และธุรกิจด้านการค้าส่ง^๑ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นภาคธุรกิจที่มี

^๑ ชูศักดิ์ เดชเกรียงไกรกุล และนิทัศน์ คณสุวรรณ, การตลาด ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ และธุรกิจ SMEs, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๙), หน้า ๓๓.

ความสำคัญ คือ เป็นแหล่งจ้างงาน เป็นส่วนสำคัญของระบบเศรษฐกิจ สนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เพิ่มมูลค่าให้วัตถุดิบในประเทศ ได้รับผลกระทบจากวิกฤติน้อย และสร้างรายได้ให้ประเทศ จังหวัด พระนครศรีอยุธยา เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางและเป็นเขตเศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่สำคัญ โดยมีผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดมีมูลค่าสูงเป็นอันดับ ๓ ของประเทศ และมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน มีผู้ประกอบการลงทะเบียนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗,๕๒๒ คน ประกอบด้วย เจ้าของกิจการธุรกิจการผลิต จำนวน ๓,๗๔๙ ราย เจ้าของกิจการธุรกิจบริการ จำนวน ๒,๖๓๘ ราย และเจ้าของกิจการธุรกิจการค้าส่ง จำนวน ๑,๑๓๕ ราย^๒

ในช่วงเศรษฐกิจชะลอตัวอย่างรุนแรง ทำให้ธุรกิจบริการได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ เกิดการขาดสภาพคล่องทางการเงิน เมื่อพิจารณาดัชนีชี้วัดผลประกอบการธุรกิจบริการพบว่า อัตราผลตอบแทนที่เคยได้รับลดลงอย่างต่อเนื่อง เจ้าของกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประเภทธุรกิจบริการ ต้องเผชิญกับความเสี่ยงของผลการดำเนินงานด้านการเงิน ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงต้องมีการบริหารทางการเงินเพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอและเหมาะสม ทั้งการบริหารเงินสดเข้าและเงินสดออก รวมถึงการบริหารจัดการทางด้านหนี้สินจากการกู้ยืม เพื่อชำระหนี้ตามเวลาที่กำหนด นอกจากนั้น มีความเสี่ยงในการตัดสินใจที่อาจผิดพลาดซึ่งส่งผลกระทบให้ผลการดำเนินงานด้านการเงินประสบปัญหาการขาดทุนทางการเงิน^๓

ศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจ คือ ความสามารถในการวางแผนธุรกิจ เพื่อให้การดำเนินกิจการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การประสบความสำเร็จ ซึ่งวัดได้จากผลการดำเนินงานด้านการเงิน อันประกอบด้วย การจัดการการเงิน ซึ่งเป็นการบริหารจัดการในการดำเนินงานของธุรกิจ โดยการหาแหล่งเงินทุนของธุรกิจ การให้ความสำคัญของระบบบัญชีที่เป็นมาตรฐานนอกจากนี้ยังตระหนักถึงการลดต้นทุนในการดำเนินงาน ต้องมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ใช้คาดการณ์อย่างเป็นระบบเกี่ยวกับความต้องการด้านทรัพยากรมนุษย์ของธุรกิจว่าต้องการบุคคลประเภทใดระดับใด เป็นจำนวนเท่าใด และเมื่อใด อันจะส่งผลต่อการกำหนดวิธีการปฏิบัติให้ได้มาซึ่งทรัพยากรมนุษย์ที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อธุรกิจ รวมทั้งการจัดการการตลาด ซึ่งเป็นการจัดการด้านการจัดจำหน่าย การจัดการด้านการต่อรองราคา^๔

^๒ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, **สาระสำคัญวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม**, (กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, ๒๕๖๒), หน้า ๒๘.

^๓ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, **รายงานประจำปี ๒๕๖๓**, (พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๖๓), หน้า ๒๖.

^๔ อาทิตยา แซ่ลี, “ศักยภาพการจัดการธุรกิจและคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการไร้ส่าปะหลัง อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี”, **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘), หน้า ๔๑.

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจ มีความจำเป็นต่อการดำเนินงานด้านการเงิน ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ เป็นอย่างมากผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และศึกษาศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจที่มีผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูลที่ได้รับจะนำไปเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดการธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๓. เพื่อศึกษาศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจที่มีผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าของกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๒,๖๓๘ คน^๕ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าของกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓๔๘ คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีลักษณะเป็นแบบสำรวจตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ ๒ ศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ

^๕ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, รายงานประจำปี ๒๕๖๓, (พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๖๓), หน้า ๒๖.

ส่วนที่ ๓ ผลการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ

เกณฑ์การประเมินค่าวัดระดับความคิดเห็นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้คะแนนตามหลักของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด ถึง น้อยที่สุด ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ ๕ คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	มีค่าเท่ากับ ๔ คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	มีค่าเท่ากับ ๓ คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	มีค่าเท่ากับ ๒ คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ ๑ คะแนน

สำหรับการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนระดับในการแปลผล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการคิดจากการหาค่าพิสัย โดยใช้คะแนนค่าสูงสุดลบด้วยค่าคะแนนต่ำสุด และหารด้วยจำนวนระดับที่ต้องการแบ่ง เพื่อหาช่วงคะแนน เมื่อได้ค่าช่วงคะแนนแล้วจึงนำมากำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและแปลผลคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ - ๕.๐๐ หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๔๑ - ๔.๒๐ หมายถึง เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๖๑ - ๓.๔๐ หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๘๐ - ๒.๖๐ หมายถึง เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๘๐ หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีดังนี้

๑. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ๓ ท่าน เพื่อตรวจสอบหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ การครอบคลุม เนื้อหาการวิจัย ภาษาที่ใช้ ผู้วิจัยจะนำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยพิจารณาค่าดัชนีระหว่าง ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์งานวิจัยโดยเรียกว่า การหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) จากคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแบบสอบถาม โดยมีหลักเกณฑ์ประเมินความสอดคล้อง ๓ ระดับ ผลการหาค่า IOC ได้ค่า IOC ทั้งหมดกับ ๐.๕๒ และทุกข้อได้ค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ ๐.๕๐^๖ แสดงว่าข้อคำถามนั้นตรงตามเนื้อหาที่ศึกษา

^๖ กัลยา วานิชย์ บัญชา, การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๘๖.

๒. ตรวจสอบความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ มาทดสอบ เพื่อแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือนี้สามารถให้ผลการวัดคงที่แน่นอน ไม่ว่าจะวัดกี่ครั้งก็ตาม ผลที่ได้จะเท่าเดิมหรือใกล้เคียงกับค่าเดิม คือ ข้อคำถามส่งผลตรงตามเป้าหมายของสิ่งที่ต้องการวัด ด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ ชุด แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๖ ซึ่งมีค่ามากกว่า ๐.๗๐^๗ จึงจะถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้อย่างเที่ยงตรง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

๑. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๒. การวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยอาศัยการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ตามสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้ โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลการวิจัยตามลำดับของผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

๑. ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๓$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = ๓.๘๘$) รองลงมา ด้านการจัดการการเงิน ($\bar{X} = ๓.๘๕$) และด้านการจัดการการตลาด ($\bar{X} = ๓.๗๔$)

๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๒$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ องค์กรลดค่าใช้จ่ายในแต่ละไตรมาสได้ตามเป้าหมาย ($\bar{X} = ๔.๓๒$) รองลงมา องค์กรสร้างรายได้จากยอดขายที่เพิ่มสูงขึ้น ($\bar{X} = ๔.๑๖$) และองค์กรทำกำไรเพิ่มขึ้นในแต่ละไตรมาส ($\bar{X} = ๔.๑๕$)

^๗ กัลยา วานิชย์ บัญชา, การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล, หน้า ๘๖.

๓. ศักยภาพการจัดการนวัตกรรมการธุรกิจที่มีผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ศักยภาพการจัดการนวัตกรรมการธุรกิจ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และด้านการจัดการการตลาด มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถเขียนสมการได้ดังนี้ $Y = 4.36 + 0.07X_1 + 0.18X_2 + 0.26X_3$

บทสรุป

การศึกษามีบทสรุป ดังนี้ (๑) ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพการจัดการนวัตกรรมการธุรกิจ ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) (๒) ผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) และ (๓) ศักยภาพการจัดการนวัตกรรมการธุรกิจ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ และด้านการจัดการการตลาด มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อเสนอแนะ

การศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ศักยภาพการจัดการนวัตกรรมการธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการการเงิน ผลการวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด ได้แก่ องค์กรมีแหล่งเงินทุนจากหลายแหล่งทุน ดังนั้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรจัดหาแหล่งเงินทุนจากหลายแหล่งทุน

๒. ศักยภาพการจัดการนวัตกรรมการธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ผลการวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด ได้แก่ องค์กรมีการสร้างระบบบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อดึงศักยภาพและความคิดเห็นจากพนักงานให้ได้มากที่สุด ดังนั้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรใช้การสร้างระบบบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

๓. ศักยภาพการจัดการนวัตกรรมการธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการจัดการการตลาด ผลการวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด ได้แก่ องค์กรมีการเอาใจใส่ต่อคำติชมของลูกค้าและนำคำติชมดังกล่าวมาวิเคราะห์และปรับปรุงการดำเนินงานของกิจการ ดังนั้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรเอาใจใส่ต่อคำติชมของลูกค้า

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่อง การศึกษาศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจที่มีผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

๑. ศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา ด้านการจัดการการเงิน ($\bar{X} = 3.85$) และด้านการจัดการการตลาด ($\bar{X} = 3.74$) ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์กรที่มีศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจ ควรให้ความสำคัญกับการจัดการการตลาด แม้ว่าปัจจุบันเทคนิคการพัฒนางค์กรได้ขยายตัวและบูรณาการเข้ากับเทคนิคการบริหารอื่น ๆ เช่น การบัญชีและการเงิน การปรับปรุงเทคโนโลยีสำนักงานและการดำเนินการ เป็นต้น แต่ไม่ว่าเราจะพัฒนางค์กรไปในรูปแบบใด เราก็ต้องประยุกต์โดยการนำความเข้าใจและหลักทางสังคมศาสตร์และมนุษย์สัมพันธ์มาประยุกต์เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในทิศทางที่ต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของอาทิตยา แซ่ลี^๑ ได้ศึกษาเรื่อง ศักยภาพการจัดการธุรกิจและคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการไร้สำปะหลัง อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการไร้มันสำปะหลังมีศักยภาพการจัดการธุรกิจ คุณลักษณะของผู้ประกอบการและความสำเร็จในการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการไร้มันสำปะหลังในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

๒. ผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ องค์กรลดค่าใช้จ่ายในแต่ละไตรมาสได้ตามเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมา องค์กรสร้างรายได้จากยอดขายที่เพิ่มสูงขึ้น ($\bar{X} = 4.16$) และองค์กรทำกำไรเพิ่มขึ้นในแต่ละไตรมาส ($\bar{X} = 4.15$) ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผลการดำเนินงานมีความสำคัญต่อธุรกิจ ทำให้บริษัททราบว่าขณะนี้ประสบความสำเร็จเพียงใด การดำเนินงานของบริษัทเมื่อเทียบกับเป้าหมายทางไกลเพียงใด กระบวนการของบริษัทยังคงอยู่ในภาวะควบคุมและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่มุ่งหวัง เพื่อให้ทราบว่าบริษัทมีจุดอ่อนหรือโอกาสพัฒนาในประเด็นใดบ้าง ปัจจัยหลายประการของบริษัทที่มีความแตกต่างกันความต้องการของบริษัทที่จะเพิ่มยอดขายรวมถึงการเจริญเติบโต ผลประโยชน์และการพัฒนา

^๑ อาทิตยา แซ่ลี, “ศักยภาพการจัดการธุรกิจและคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการไร้สำปะหลัง อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี”, วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘), หน้า ๖๗.

ตลาดการเข้าใจถึงศักยภาพของบริษัททำให้บริษัทมีการพัฒนาด้านต่าง ๆ เพื่อการอยู่รอดและความมั่นคงในการดำเนินงานในปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งอรุณ กระแสร์สินธุ์^๙ ได้ศึกษาเรื่องผลการดำเนินงานของธุรกิจและสมรรถนะของผู้ประกอบการกับขอบข่ายการแข่งขันและศักยภาพองค์การ ผลการศึกษา พบว่า ผลการดำเนินงานของธุรกิจและสมรรถนะของผู้ประกอบการ อยู่ในระดับมาก

๓. อิทธิพลของศักยภาพการจัดการนวัตกรรมธุรกิจที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์และด้านการจัดการการตลาด มีอิทธิพลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเภทธุรกิจบริการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการประเมินผลการดำเนินงานของธุรกิจเป็นการตรวจสอบโดยใช้ตัวแบบการประเมินองค์กรในด้านต่าง ๆ ที่วางแผนไว้ การวัดผลไม่เพียงแต่วัดผลด้านการเงินซึ่งเป็นข้อมูลในอดีตเท่านั้น ยังต้องคำนึงถึงมิติที่หลากหลายที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กรทั้งอดีตปัจจุบันและอนาคตโดยเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย บนพื้นฐานวัฒนธรรมองค์กรอันเป็นระบบที่ยอมรับของบุคลากรทุกฝ่ายว่าสามารถเป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา สุคันธสิริกุล^{๑๐} ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของธุรกิจแห่งนวัตกรรมที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย การศึกษาพบว่า ธุรกิจแห่งนวัตกรรม มีผลกระทบเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานโดยรวมด้านลูกค้า และด้านการเรียนรู้และพัฒนา

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. **สาระสำคัญวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม**. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, ๒๕๖๒.
- กัลยา วานิชย์ บัญชา. **การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕.
- กาญจนา สุคันธสิริกุล. “ผลกระทบของธุรกิจแห่งนวัตกรรมที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย”. **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๔.

^๙ รุ่งอรุณ กระแสร์สินธุ์, “ผลการดำเนินงานของธุรกิจและสมรรถนะของผู้ประกอบการกับขอบข่ายการแข่งขันและศักยภาพองค์การ”, **ดุษฎีนิพนธ์บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๙), หน้า ๖๐.

^{๑๐} กาญจนา สุคันธสิริกุล, “ผลกระทบของธุรกิจแห่งนวัตกรรมที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย”, **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๔), หน้า ๔๘.

ชูศักดิ์ เดชเกรียงไกรกุล และนิทัศน์ คณະวรรณ. การตลาด ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ และธุรกิจ SMEs.

กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดยูเคชั่น, ๒๕๕๙.

รุ่งอรุณ กระแสร์สินธุ์. “ผลการดำเนินงานของธุรกิจและสมรรถนะของผู้ประกอบการกับข้อบ่งชี้

การแข่งขัน และศักยภาพองค์กร”. **ดัชนีนิพนธ์บริหารธุรกิจดัชนีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย:

มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๙.

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. **รายงานประจำปี ๒๕๖๓**. พระนครศรีอยุธยา : สำนักงาน

พาณิชย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๖๓.

อาทิตยา แซ่ลี. “ศักยภาพการจัดการธุรกิจและคุณลักษณะของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของ

ผู้ประกอบการไร่สำปะหลัง อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี”. **วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ**

มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๘.